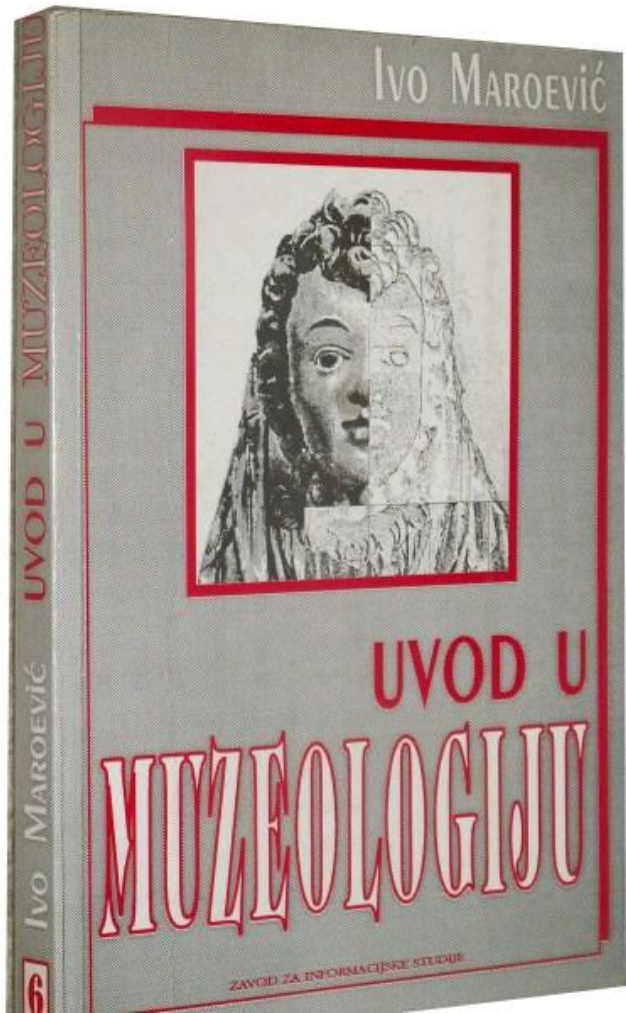

ROZLIČNA ISTORIJA
SUMMUZEUM
GOLOGIJE

ISTORIJA MUZEOLOGIJE

Istorija muzeologije je deo ISTORIJE NAUKE

Istorija muzeologije se može pratiti samo praćenjem pisane reči o MUZEOLŠKIM PROBLEMIMA.

O ovome smo već razgovarali na izvestan način – setit se „Bulatovićevog“ pasusa

(1) POČECI MUZEOLOŠKE MISLI

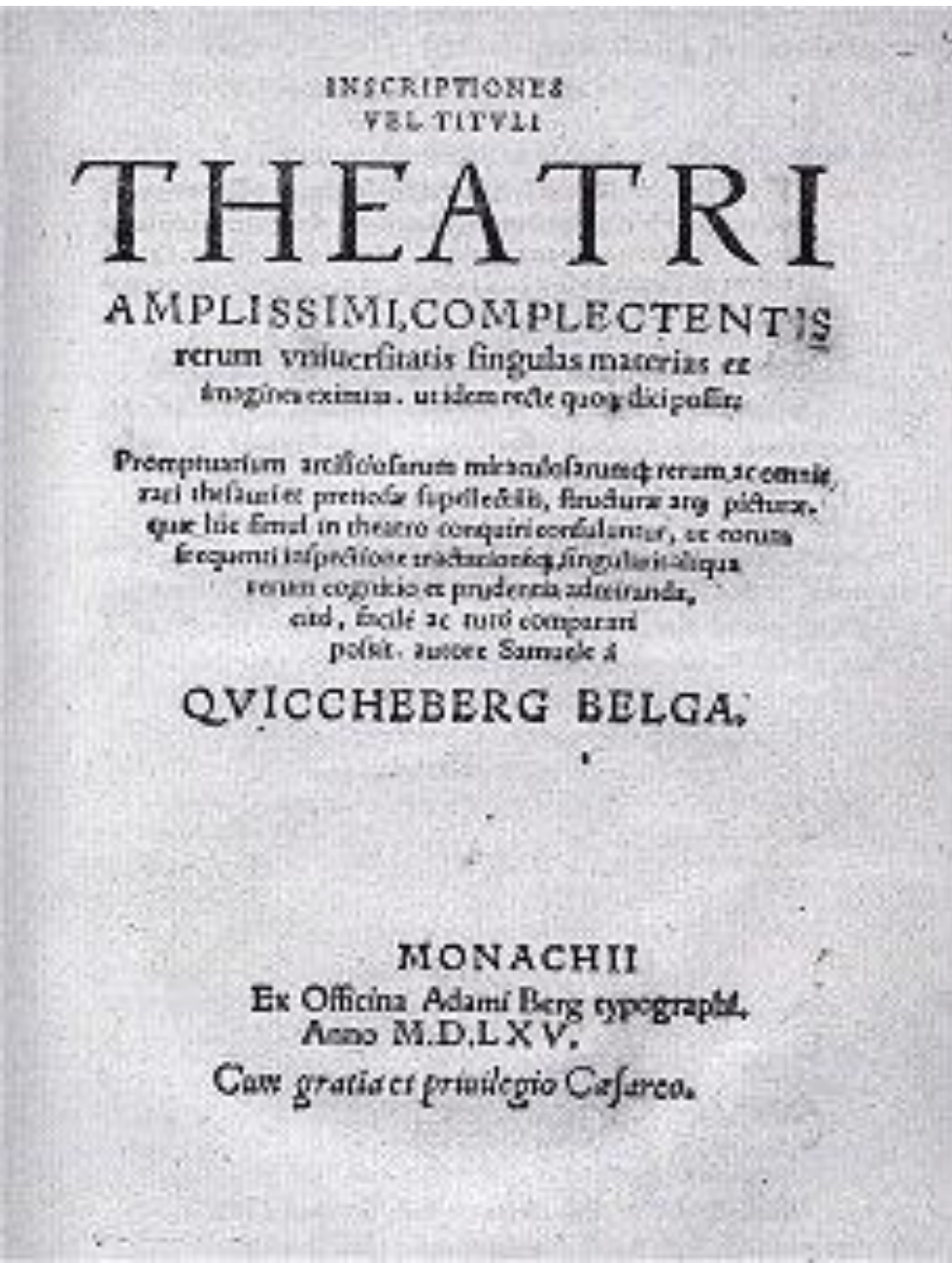
OD RENESANSE DO XIX VEKA

Samuel fon Quiccheberg, 1565.

Teatar (o kome piše u tekstu) je teatar pamćenja u kojem su predmeti nosioci memorije:

U procesu sakupljanja predmeta za zbirke važna je sistemska klasifikacija materijala.

(Ellen Cooper-Greenhill, 1989)

(1) POČECI MUZEOLOŠKE MISLI

OD RENESANSE DO XIX VEKA

Kaspar F. Neickelius, 1727.

Muzeografija

ili uputstvo za ispravno poimanje i korisno tumačenje muzeja ili kabineta čudesa

NATURALIA / ARTIFICIALIA

(G. Basin, 1967)

C. F. Neickelius (aka K. F. Jencquel): Museographia... (1727), Frontispiz

(2) PROTONAUČNA FAZA

OD XIX VEKA DO 1934.

Naučno utemeljeno proučavanjem muzejske delatnosti javlja se u XIX veku.

Pojavljaju se prvi pregledi muzeja u Evropi.

Filip Leopold Martin: *Praxis der Naturgeschishte*, 1869. (Praksa prirodnih nauka): Drugo poglavlje: *Dermoplastik und Museologie*

J. G. Th. Von Graesse, 1883. *Muzeologija kao strukovna nauka*

MUZEOLOGIJA je postepeno definiše kao nauka koja se bavi poljem organizacije muzeja, dok se bazične naučne discipline bave sakupljanjem.

Die Praxis

der Naturgeschichte.

Ein vollständiges Lehrbuch

über das Sammeln lebender und todter Naturkörper; deren Beobachtung, Erhaltung und Pflege im freien und gefangenen Zustand; Konservation, Präparation und Aufstellung in Sammlungen etc.

Nach den neuesten Erfahrungen bearbeitet

von

Philipp Leopold Martin,

I. Präparator am Königlichen Naturalienkabinet in Stuttgart.

Drei Theile.

Zweiter Theil:

Dermoplastik und Museologie

oder

des Modelliren der Thiere und das Aufstellen und Erhalten von Naturaliensammlungen.

Unter Mitwirkung

von

Präparator Bauer, Prof. Dr. G. Jäger, Stadtdirektions-Arzt Dr. Steudel

und der

Thier- und Landchafts-Maler Paul Meyerheim und Friedrich Specht

von

Philipp Leopold Martin.

Mit 6 lithographirten Tafeln.

(2) PROTONAUČNA FAZA

OD XIX VEKA DO 1934.

Pojavljaju se prvi specijalizovani časopisi o muzejskoj delatnosti.

Fokus je muzej:

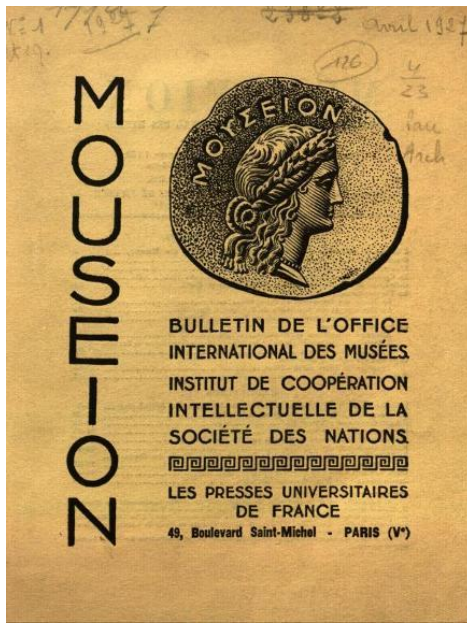
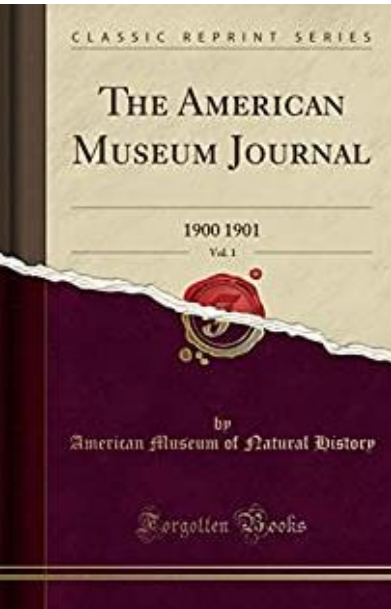
1901. *Museum Journal*,

1905. *Museumskunde*,

1924 (USA) *Museum News* (AAM),

Osnivaju se nacionalna muzejskih udruženja, ali i međunarodna udruženja:

Međunarodni ured za muzeje koji funkcioniše u okviru Lige Naroda (preteče UN) počinje sa izdavanjem časopisa *Mouseion*.

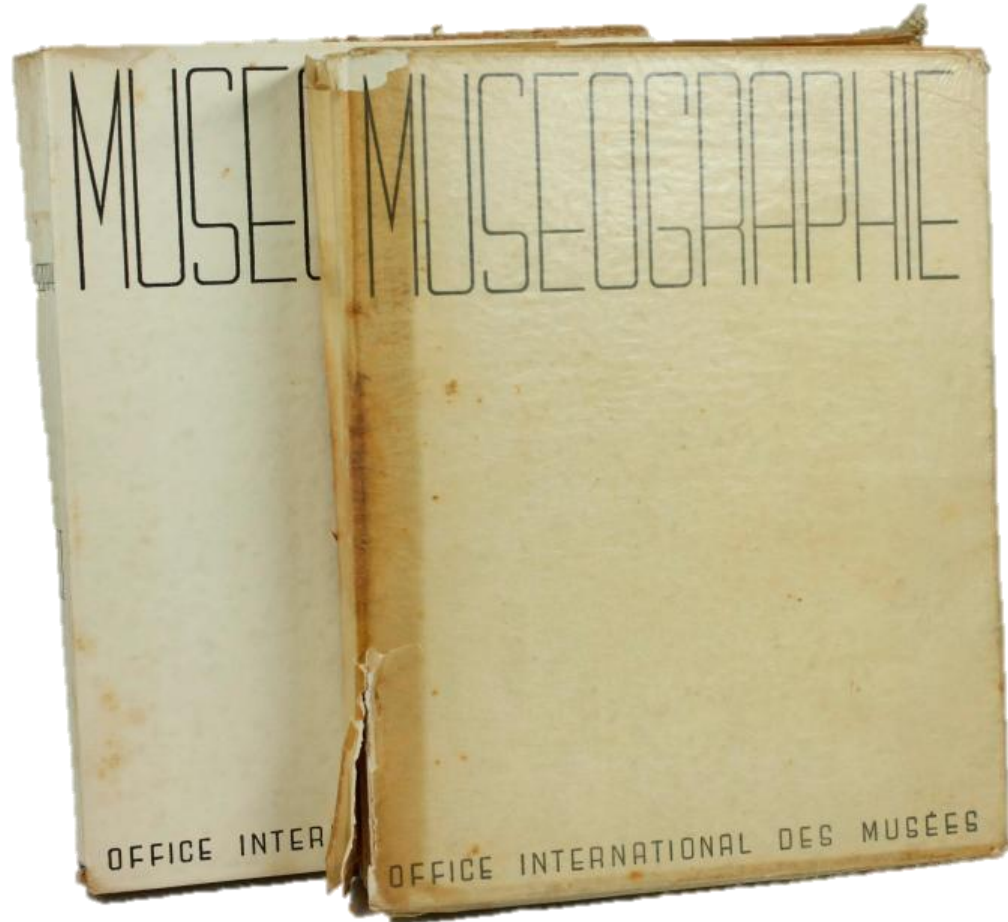
(3) EMPIRIJSKO-DESKRIPTIVNA FAZA

OD 1934. DO 1976.

Konferencija u Madridu 1934.godine: MUZEJ JE SREDSTVO KOJIM SE PRENOSE PORUKE IZ PROŠLOSTI U SADAŠNJOST I BUDUĆNOST.

Rezultat: **Muzeografie** (1937) – definiše se opšti teorijski nivo muzejskog delovanja

1946. Osniva se ICOM – Međunarodni savet muzeja, a vremenom i međunarodni komiteti u čijem su fokusu različiti muzejski poslovi.

<https://www.todocoleccion.net/libros-antiguos/museographie-conference-madrid-1934-2-vol-frances-23x29-cm~x114888975>

I dalje se može kupiti za 50EUR

U polarizovanom svetu počinje i različit razvoj Istoka (MUZEOLOGIJA) i Zapada (MUSEUM STUDIES / MUSEUMSKUNDE)

(3) EMPIRIJSKO-DESKRIPTIVNA FAZA

OD 1934. DO 1976.

1950. Jiří Neustupný doktorira s tezom: PITANJA MODERNE MUZEOLOGIJE

MUZEOLOGIJA = TEORIJA

MUZEOGRAFIJA = MUZEJSKI RAD

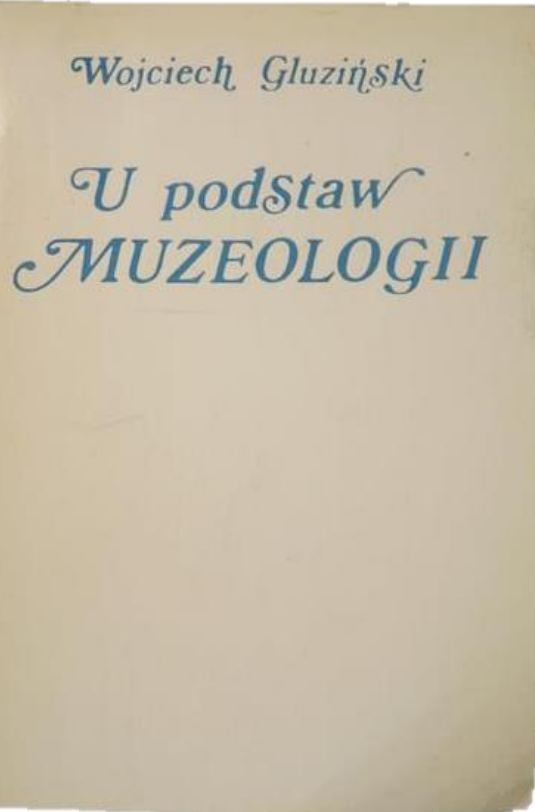
JASNO RAZDVAJANJE MUZEOLOGIJE I MUZEOGRAFIJE.

Značaj 60-ih u Istočnoj Evropi: Jiří Neustupný , Zbyněk Zbyslav Stránský, Wojciech Glužinjski, Tomislav Šola, Anton Bauer, Ivo Maroević, Dragan Bulatović...

DVA SMERA MUZEOLOGIJE

(1) MUZEJ

(2) MUZEALNOST (termin koji uvodi: Zbyněk Zbyslav Stránský)

(4) TEORIJSKO-SINTETIČKA FAZA

OD 1976. (OSNIVANJE ICOFOMA)

Započinje prepoznavanjem muzejskog predmeta kao INDOK (informacijsko-dokumentacionog) objekta, nosioca kulturne informacije (*Tuđman, 1983: 73-80*), KOJI NADILAZI POTREBE SAZNANJA U OKVIRIMA BAZIČNE NAUČNE DISCIPLINE.

Kondenzacija ideja i misli vodi osnivanju ICOFOMa 1976.godine. <http://network.icom.museum/icofom>

(4) TEORIJSKO-SINTETIČKA FAZA

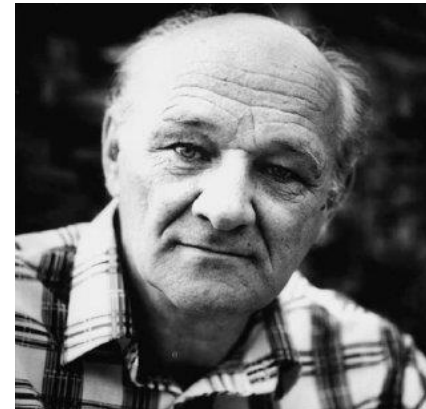
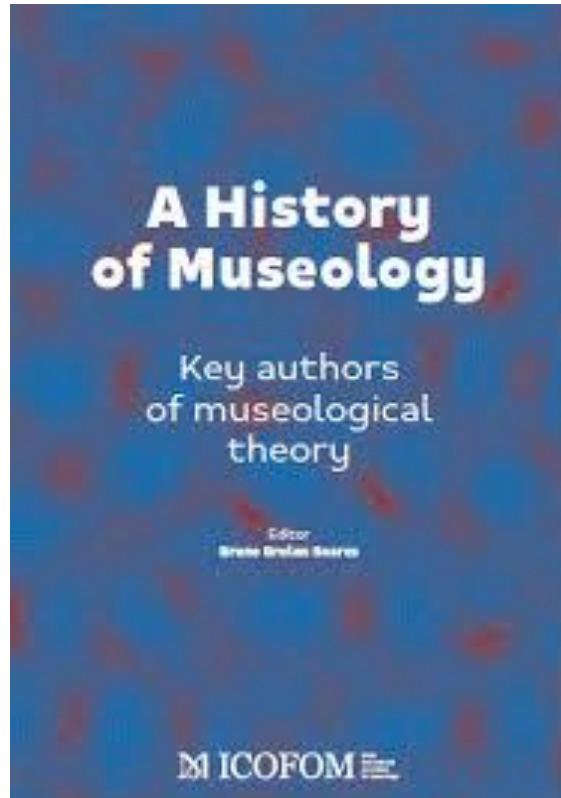
OD 1976. (OSNIVANJE ICOFOMA)

ICOFOMa 1976.godine. <http://network.icom.museum/icofom>

Osnivači i prvi predsednici ICOFOM:

Vinoš Sofka (1), Zbinek Stranski (2), Jan Jelinek (3), Piter van Menš (4)...

Detaljnije u:

(4) TEORIJSKO-SINTETIČKA FAZA

RAZDOBLJE (1977-1982): predsednik Jan Jelinek

PITANJA:

KAKAV JE PROFIL MUZEJSKE STRUKE?

KOJA JE SUŠTINA NAUČNOG ISTRAŽIVANJA UNUTAR MUZEJSKOG KONTEKSTA?

CILJEVI:

Utemeljiti muzeologiju kao naučnu disciplinu

Proučiti i pomoći razvoj muzeja i muzejske struke, proučiti njihovu ulogu u društvu, njihove delatnosti i funkcije

Podstaći kritičku analizu glavnih trendova u muzeologiji

Posle dva simpozijuma, treći, koja je trebalo da prevaziđe TEORIJSKE REFLEKSIJE PRAKTIČNOG RADA, pod nazivom SISTEMATIKA I SISTEMI U MUZEOLOGIJI, 1980.godine, doživela je neuspeh.

(4) TEORIJSKO-SINTETIČKA FAZA

MuWoP

1980.godine izlazi prvi broj MuWoP (Museological Working Papers) zalaganjem Vиноša Sofke čiji je primarni cilj da utvrdi da li je muzeologija nauka ili disciplina koja se bavi praktičnim muzejskim radom. Većina autora, od 15, smatra da je samostalna nauka iako stavlja različite predznake. Iako je izašao još samo jedan broj, MuWoP se smatra veoma značajnim za razvoj muzeološke misli globalno.

<http://network.icom.museum/icofoM/publications/museological-working-papers/>

(4) TEORIJSKO-SINTETIČKA FAZA

RAZDOBLJE (1983-1989): predsjednik Vиноš Sofka

Podstaknuće široku razmenu mišljenja koja će rezultirati ISS (ICOFOM Study Series)

<http://network.icom.museum/icofom/publications/icofom-study-series/>

ICOFOM muzeološka radionica 1986.godine utemeljuje muzeologiju kao naučnu disciplinu i ohrabruje dalje školovanje na univerzitetima (radionice 87-89).

Vojćeh Glužinjski 1983.godine razlikuje stvarnu (**real**) od „pretpostavljene“ (**postulated**) muzeologije. Predstavlja model odnosa između muzeja, muzeologije i školovanja stručnjaka i govori da muzeologija obogaćuje školovanje, školovanje stvara struku u muzejima, a rad u muzeju se odražava na muzeologiju. **Kritikuje Stranskog zbog nedefinisanog pojma MUZEALNOST.**

(4) TEORIJSKO-SINTETIČKA FAZA

Stranski (1989.), *International Summer School of Museology* u Brnu,
postavlja **tri temeljna kriterijuma za određivanje muzeologije kao naučne discipline:**

(1) ISTORIČNOST (pretežno se bave istočnoevropski muzeolozi)

(2) UNUTRAŠNJA LOGIKA NAUČNOG ZNANJA koju čine:

Posebni predmet znanja

Naučni jezik

Metode

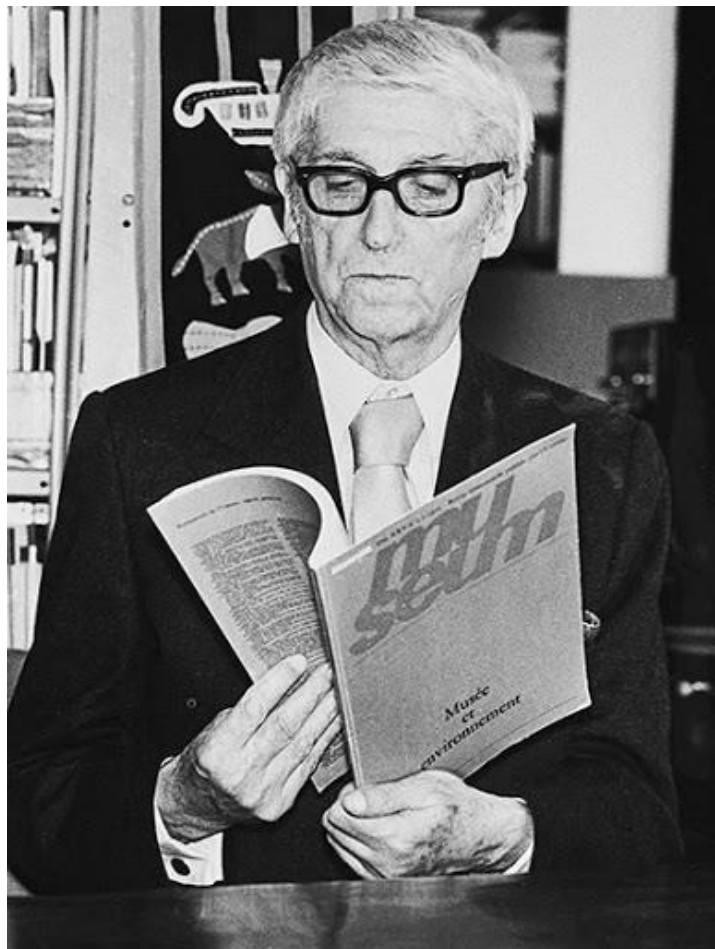
Samostalni naučni sistem

(3) OBJEKTIVNA DRUŠTVENA POTREBA (uzrokuje podeljene pristupe na osnovu geografskih, ideoloških i ekonomskih uslova)

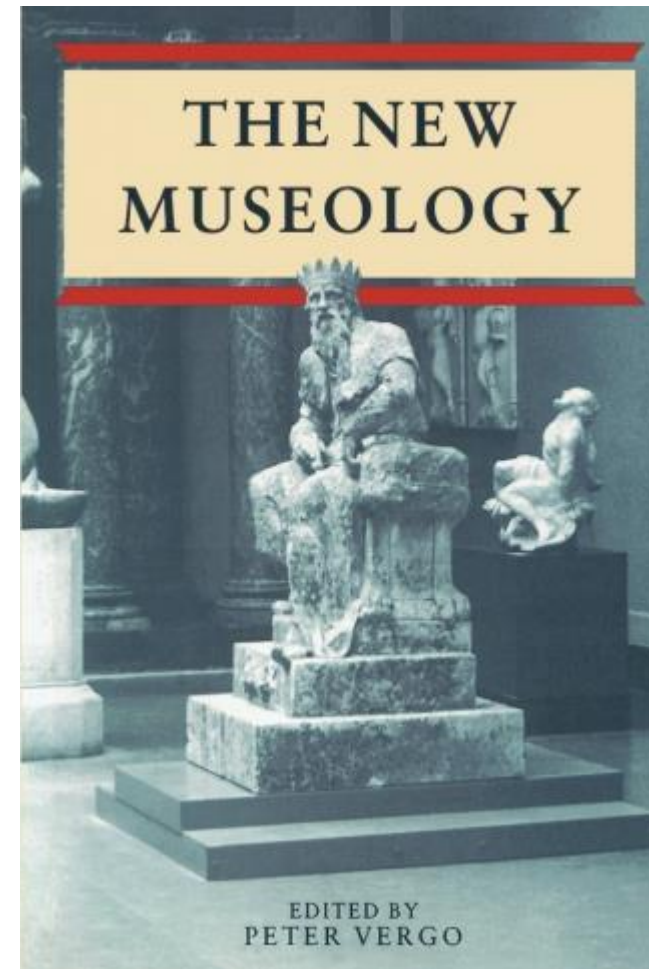
Istok – marksizam (što vodi teoretizaciji)

Zapad – socijalna relevantnost prakse

MUZEOLOGIJA NAKON 1989.

Na bazi kritike i istočnog i zapadnog pristupa (fokusa na teoriji i praksi) rađa se Ekomuzeologija iz koje proističe *La Nouvelle Museologie*, Kvebek Deklaracija, Kanada, 1984.

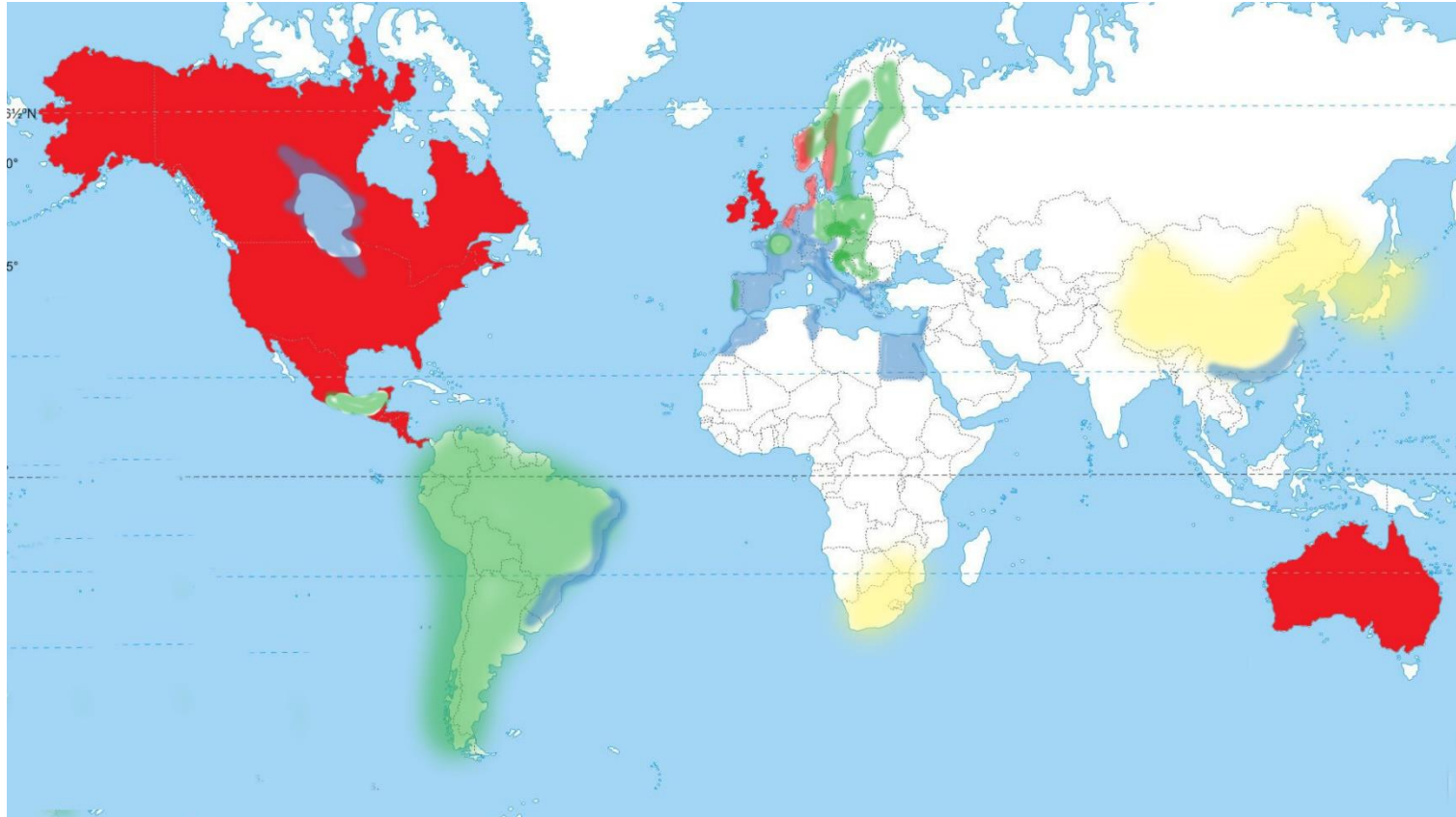

The New Museology, 1989
Peter Vergo, definisaće put muzeologije kao razumevanja pozicije muzeja u društvu u Anglo-Saksonskim zemljama

Stránský i njegovi muzeološki koncepti: 1. Metamuzeologija, 2. Muzealnost, 3. Muzealnost kao vrednost, 4. Muzealnost kao specifičan odnos čoveka prema realnosti, 5 Muzealizacija, 6. Muzejski predmeti, 7. Tezaurus

https://digilib.phil.muni.cz/bitstream/handle/11222.digilib/131355/2_MuseologiaBrunensia_1-2012-1_11.pdf?sequence=1

GEOGRAFIJA MUZEOLOGIJA „KOLONIZACIJA“ ZNANJA

Anglosaksonska Nova muzeologija i derivati

Francuska i latinoamerička muzeologija i njihovi derivati

Istočnoevropska teorijska škola

Noviji modeli